

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDUTSKOTTETS UTLÅTANDE 1/2004 rd

Statsrådets utredning med anledning av de centrala målen för Finlands EU-politik 2004

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 6 februari 2004 statsrådets utredning med anledning av de centrala målen för Finlands EU-politik 2004 (E 111/2003 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överdirektör Kari Välimäki, direktör Tapani Melkas, chef för EU-frågor Hanna Rinkineva, regeringsråd Katriina Alaviuhkola och EU-medarbetare Päivi Anttila, social- och hälsovårdsministeriet.

STATSRÅDETS UTREDNING

Statsrådets utredning gäller de centrala målen för Finlands EU-politik 2004. Som bilaga ingår rådets fleråriga strategiska program för 2004—

2006, det irländska och nederländska ordförandeskapets verksamhetsprogram för 2004 och det irländska ordförandeskapets halvårsprogram.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Social- och hälsovårdsutskottet har behandlat de delar av statsrådets utredning som hänför sig till utskottets behörighetsområde. I de viktigaste målen för EU-politiken 2004 tangeras social- och hälsovårdspolitiska frågor i samband med uppföljningen av Lissabonstrategin (punkt 6), förberedelserna för en kemikalielagstiftning (punkt 7), erfarenheterna av den öppna samordningsmetoden (punkt 8) och genomförandet av handlingsprogrammet för den nordliga dimensionen (punkt 11). Utskottet ger sitt stöd åt målen under de refererade punkterna. Men det noterar

att det på det hela taget finns ganska få social- och hälsovårdspolitiska prioriteringar bland målen och att regeringen i sin utredning tangerar dem bara flyktigt. Unionen har under beredning ett flertal frågor som kan få betydande konsekvenser för social- och hälsovårdspolitiken i Finland.

Regeringskonferensen har ännu inte avgjort vissa handelspolitiska och konkurrens- och inre marknadsrättsliga fördragsartiklar som är helt centrala för tillhandahållandet av social- och hälsovårdstjänster. Finlands mål i förberedelserna för ett nytt konstitutionellt fördrag är att tyd-

liggöra inreklamningsreglerna för att säkerställa att social- och hälsovårdstjänsterna också i framtiden faller inom den nationella behörigheten. Vad gäller handelspolitiska avtal har Finland yrkat att kravet på enhälliga avtal ska utsträckas längre än handel med kulturella och audiovisuella tjänster, ända till de områden som omfattas av enhällighetskravet i unionen. Utskottet menar att det vid fortsatta förhandlingar måste ses till att åtaganden som gjorts med stöd av unionens utvidgade handelspolitiska behörighet inte inverkar skadligt på de grundläggande principerna för den nationella politiken och deras genomförande. Det är precis de offentliga hälso- och socialvårdstjänsterna som är centrala för Finland.

Med hänsyn till den sociala tryggheten har Finland i förhandlingarna om ett konstitutionellt fördrag prioriterat att vårt arbetspensionssystem fortsatt ska ingå i den lagfästa sociala tryggheten. Enligt utredning till utskottet har man lyckats driva frågan.

Det irländska ordförandeskapet är aktivt engagerat i att se över förordningen om samordning av den sociala tryggheten (1408/1971). Utskottet noterar att förordningen är mycket viktig för det nationella sociala trygghetssystemet och dess tillämpning. Finland anser att förordningen absolut bör ses över. Det är nödvändigt att modernisera den förlegade och svårtolkade lagstiftningen eftersom domstolspraxis på grund av föråldrad lagstiftning i betydande grad har utformat samordningen av den sociala tryggheten. Det är speciellt viktigt att se över förordningen nu när unionen står inför en utvidgning och då

gäller det att se till att den kan genomföras smidigt också i de nya medlemsstaterna.

Kommissionens nya direktivförslag om tjänster på den inre marknaden kan få stor betydelse för tillhandahållandet av hälsovårdstjänster nationellt. Direktivet föreskriver bl.a. hur hälsovårdstjänster som tillhandahålls av en annan medlemsstat ska ersättas. För social- och hälsovårdstjänsterna gäller det i direktivförslaget att endast lagstiftningen i den stat som en tjänst tillhandahålls från tillämpas på tillhandahållaren. Förslagen hör till dem som är problematiska för Finland. Om den som behöver hälsovårdstjänster fritt kunde upphandla tjänsterna i ett annat medlemsland finns det inte längre någon i hemlandet som gör en förhandsbedömning av behovet av tjänster. Om principen om ursprungsland tillämpas på den som tillhandahåller tjänster kan det i sin tur hindra kvalitetskrav och tillsyn enligt vår lagstiftning och därmed försvaga patientsäkerheten. Utskottet understryker att tjänstedirektivet väger tungt när det gäller social- och hälsovårdstjänster.

Med tanke på utskottets behörighetsområde hör reformen av kemikalielagstiftningen till de absolut viktigaste bland de projekt som regeringen tar upp i sin utredning. Där gäller det att förvissa sig om ett högkvalitativt hälsoskydd.

Utlåtande

Social- och hälsovårdsutskottet föreslår

att stora utskottet och statsrådet bör beakta det som anförs ovan.

Helsingfors den 17 februari 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
vordf. Eero Akaan-Penttilä /saml
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Marjaana Koskinen /sd
Pehr Löv /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Aila Paloniemi /cent
Leena Rauhala /kd

Juha Rehula /cent
Paula Risikko /saml
Arto Seppälä /sd
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.